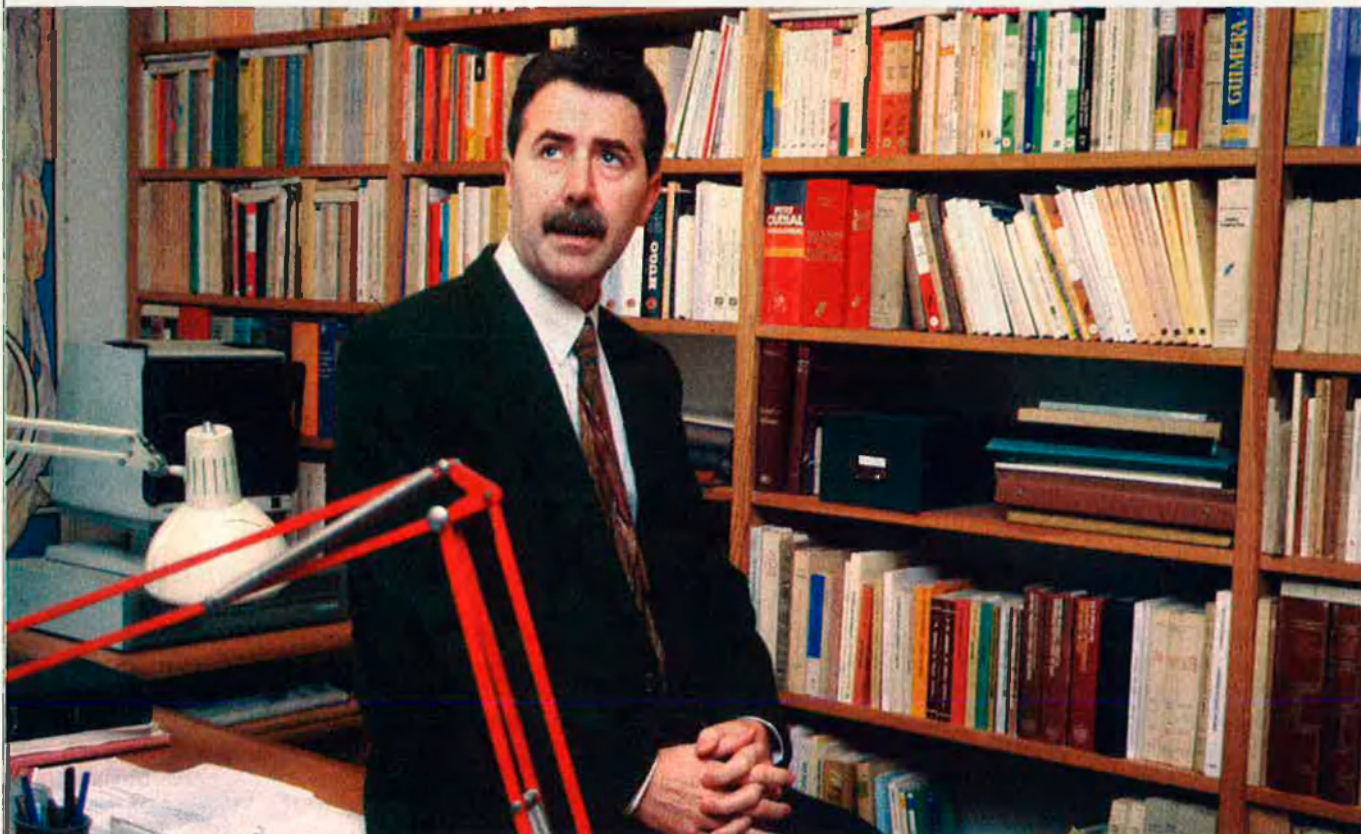

Barcino contra Barcino

¿Un director literari pot actuar deliberadament contra un autor de la seva pròpia editorial? Amadeu-J. Soberanas, de Barcino, ho ha fet, segons Narcís Garolera. Garolera l'ha acusat per escrit de deshonestat científica i mala fe envers la seva persona.

Narcís Garolera creu que Amadeu-J. Soberanas ha vulnerat la integritat de la seva obra i pensa emprendre accions legals contra el director literari.

C. PUERTOS

El tercer i darrer volum de la celebrada edició del llibre *Excursions i viatges* de Jacint Verdaguer, feta per Narcís Garolera, professor d'Humanitats de la Fabra, conté, a peu de pàgina, una trentena llarga de citacions de l'edició de les *Rondalles*, apareguda simultàniament a la mateixa col·lecció, la Biblioteca Verdageriana. Les remissions, però, no són pas fetes per la mà de Garolera. Hi han estat incloses pel director literari, Amadeu-J. Soberanas, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, sense el coneixement de l'autor.

Aquestes manipulacions, i

altres actuacions que, segons Garolera, revelen "el comportament arbitrari i acientífic" i "la mala fe" del director literari envers la seva persona, han portat el professor de la Fabra i reconegut verdaguerista a comunicar per carta a Montserrat Carulla, apoderada de la Fundació Jaume I, propietària de l'editorial, la seva voluntat "d'emprendre accions legals contra l'actual director literari d'Editorial Barcino, que ha vulnerat el meu dret moral a la integritat de l'obra, practicant-hi modificacions importants —al darrer moment i sense la meua conformitat—, les quals poden perjudicar greument la meua

reputació professional".

EL VOLUM 'RONDALLES' ÉS POSTERIOR

Gràcies a les manipulacions esmentades i a altres tàctiques que van en detriment dels treballs de Garolera, es fa creure equívocament al lector que l'edició de les *Rondalles* feta per Andreu Bosch i Rodoreda sota l'estreta orientació de Soberanas és anterior al tercer volum d'*Excursions i viatges*. Però Garolera va enllestir la seva feina al juny del 90, abans que Bosch. Més encara: Bosch va treballar amb la tesi doctoral de Garolera al costat, segons li va dir al seu dia ell mateix.

Així, el tercer volum d'*Excursions i viatges* està "en premsa", quan és esporàdicament esmentat a les *Rondalles*, mentre que *Rondalles* ja es troba editat quan Garolera, contra la seva voluntat, el cita i ho fa, a més, per la pàgina corresponent.

D'aquesta forma s'infravalora el treball fet per Garolera en aquest tercer volum, ja que hi ha manuscrits transcrits i anotats coincidents amb *Rondalles*. El lector —i l'erudit— pot pensar que Bosch i Rodoreda va ser el primer a transcriure'ls i a anotar-los. I també pot pensar que Bosch i Rodoreda té més autoritat científica que Garolera, segons la

Biblioteca Verdageriana, ja que Garolera remet constantment a Bosch i Rodoreda, i no a l'inrevés.

A més de tot això, l'edició de les *Rondalles* minimitza o silencia sistemàticament, en les pàgines que hauria calgut fer-ho, les aportacions fetes per Garolera sobre els des-

prement, cal recordar que la tesi doctoral de Garolera, en la qual basa la seva edició, va ser dirigida per la persona que ara la desconsidera, el doctor Soberanas.

Soberanas, en la nota editorial que obre el primer volum d'*Excursions i viatges*, deia: "L'obra que tenim a les mans

el conflicte l'ha portat a minimitzar un treball publicat a la "seva" Biblioteca Verdageriana.

PROPAGANDA DESAPROFITADA

L'edició del tercer volum d'*Excursions i viatges* remet a

Les noves edicions de Verdager són polèmiques.

ARXIU

Andreu Bosch va treballar amb la tesi doctoral de Narcís Garolera, segons afirma aquest últim.

CARME PUERTOLAS

plaçaments verdagerians i els escrits que hi tenen relació, en l'estudi inclòs al primer volum de la seva edició d'*Excursions i viatges*.

"El responsable del volum *Rondalles*", diu Garolera en la carta, "per decisió pròpia o forçat pel director de la col·lecció, remet sempre, quan s'ocupa dels escrits de viatges verdagerians, a treballs molt anteriors, àmpliament superats per mi en el volum de referència, publicat a la Biblioteca Verdageriana de la mateixa editorial".

El cas és incompreensible, ja que es tracta d'edicions publicades per la mateixa editorial. Per a fer-ho encara més sor-

constitueix una fita important. És la primera edició crítica d'un text verdagerià en prosa, elaborada amb criteris sòlids i rigorosos, llargament meditats, els quals, a parer del tribunal que la judicà i li atorgà la màxima qualificació, han de servir de pauta per a futures edicions d'obres de Jacint Verdager".

L'animadversió que ara el doctor Soberanas sent pel doctor Garolera —basada en discrepàncies de criteris editorials que van provocar, a final del 1991, un trencament de la relació personal entre tots dos— ha estat superior a l'estima que ha de tenir per la col·lecció que dirigeix, ja que

Rondalles a través, com hem dit, de més de trenta notes aparentment escrites per Garolera, quan les notes del volum *Rondalles* on es comenten els textos de Verdager anteriorment transcrits per Garolera, no fan cap esment ni de la tesi doctoral ni del volum publicat per la Barcino. Soberanas, que ha controlat fins a la darrera coma la tasca de Bosch, ha desaprofitat, a risc de caure en una mentida cronològica i científica, l'ocasió de fer propaganda d'un llibre de la seva col·lecció.

Per Garolera les cinquanta pàgines de *Rondalles* coincideix amb el tercer volum

d'*Excursions i viatges* "són plagiades d'aquest darrer volum, sense cap autorització per part meua, a partir de l'exemplar que restà en possessió del director".

Plagi o no, perquè els textos de Verdager es troben en una biblioteca pública, el fet és que Bosch i Rodoreda va fer la seva feina amb l'ajut, inconfessat, de la transcripció i les anotacions de Garolera.

La mala fe, segons Garolera, de Soberanas a fer aparèixer el tercer volum d'*Excursions i viatges* com a posterior a *Rondalles* arriba fins a la numeració. Els tres volums d'*Excursions i viatges* no tenen números correlatius. Entre el segon i el tercer, Soberanas hi ha col·locat *Rondalles*.

Soberanas, a més, no va mostrar cap interès per a editar aquest tercer volum ara. Per sort per a Garolera, hi havia un contracte signat. Al febrer del 1992, la Fundació Jaume I va rebre a través d'un advocat, una carta que els recordava la seva obligació, atès que el director literari no reclamava el text a l'autor.

La desconsideració pel treball de Garolera esdevé més greu encara si es recorda, cosa que no fa Bosch de forma prou adequada a la importància del fet, que el professor de la Fabra va ser el primer a re-

D'abril a agost/93 a l'IVAM

PROGRAMA D'EXPOSICIONS

CENTRE JULIO GONZÁLEZ

16/II AL 2/V

August Strindberg

Els paisatges visionaris del gran dramaturg suec.

22/IV AL 13/VI

Naum Gabo i el Concurs per al Palau del Soviets. Moscou 1931-1933

Les maquetes i dissenys de Naum Gabo i, també, els projectes de Le Corbusier, Gropius, Poelzig, Mendelsohn, Urban i els germans Perret per a la construcció d'un edifici emblemàtic.

22/IV AL 13/VI

Robert Smithson

Dibuixos, pel·lícules, instal·lacions i peces escultòriques d'un dels artistes decisius en l'art de l'entorn.

DEL CARME

26/II AL 2/V

Guillermo Kuitca

Pintures construïdes amb un repertori iconogràfic personal que subratlla allò íntim i literari.

27/IV AL 20/VI

Lozano.

La invenció d'un paisatge.

Francisco Lozano transcendeix en els seus paisatges els tòpics del lluminisme mediterrani.

23/VI AL 29/VIII

Kasimir Malevich

Pintures de Malevich, creador del Suprematisme i un dels artistes més innovadors del segle XX, procedents del Museu Estatal Rus de Sant Petersburg.

23/VI AL 29/VIII

Martial Raysse

L'obra de Raysse és una de les claus per a interpretar l'evolució plàstica europea des dels anys seixanta a l'actualitat.

26/II AL 2/V

Gary Hill

A través del vídeo, Gary Hill crea una poesia sonora sustentada per la dicció, la pronunciació, el ritme i la paraula.

COL LABORA **IVERIA**

IVAM CENTRE JULIO GONZÁLEZ
CENTRE DEL CARME

GENERALITAT VALENCIANA
CONSSELLERIA DE CULTURA, EDUCACIÓ I CIÈNCIA

GUILLEM DE CASTRO, 118 - VALÈNCIA
MUSEO, 3 - VALÈNCIA

clamar, en una comunicació científica, una edició fiable de les *Rondalles*. Garolera va descobrir que la primera edició del 1905 i posteriors contenien molts errors i va ser la primera persona que va donar publicitat a la localització del manuscrit del llibre.

BOSCH NO LI MEREIX GARANTIES

"No podia fer, contra el que aparentment dic en el volum III, cap referència a l'edició de Bosch de les *Rondalles* -ens diu Garolera- perquè el seu treball és posterior al meu. Però, a més, un cop l'he llegit, tampoc no les hauria fetes perquè he constatat que no és fiable. No em mereix garanties filològiques".

En primer lloc, diu Garolera, cal recordar que Bosch i Rodoreda era un jove estudiant inexpert quan Soberanas li va encarregar l'edició de les *Rondalles* i que mai no havia pensat a treballar Verdaguer fins que Soberanas li ho va encarregar. "La inexperiència, malgrat que l'ajut del doctor Soberanas es veu reflectit a cada moment, el fa caure en errors i incoherències de tota mena".

En primer lloc, el títol. "No es pot conservar el títol de *Rondalles* perquè el contingut i la disposició dels textos en apartats diferents no es correspon a l'edició de 1905, que ja té la seva tradició bibliogràfica. L'edició de Barcino és un llibre nou. S'hauria de dir *Proses rondallístiques*, per exemple".

En segon lloc, Garolera, autor de la primera edició crítica de la prosa de Verdaguer, nega que l'edició crítica de Bosch i Rodoreda pugui ser considerada d'aquesta forma. "En la transcripció d'un únic manuscrit, amb notes, no hi ha edició crítica, com al meu volum III, que no diu pas que ho sigui. En el sentit usual i rigorós del terme, l'edició crítica estableix un text base, a

partir de diversos textos, i un aparat de variants amb les lliçons rebutjades".

ERRORS DE 'RONDALLES'

"Bosch -diu Garolera- cau en errors que demostren el seu desconeixement de la llengua. Així, quan es troba amb la paraula *cana*, no la identifica, per desconeixement de la llengua i, en nota, la qualifica de dialectalisme de *canya*. Les notes són desequilibrades, amb informacions supèrflues i mancances lingüístiques. L'estudi lingüístic és un pur contrast dels canvis de Massó i Torrents, una transcripció dels criteris lingüístics d'aquest autor i no pas de la llengua de Verdaguer. No cal dir que no fa cap referència a l'estudi lingüístic meu, anterior, del volum I, on sí que descriu la llengua de Verdaguer".

Soberanas va mostrar la seva satisfacció a **EL TEMPS** pel glossari. Garolera no creu que sigui tan important, en un text de Verdaguer -motiu d'un dels conflictes que va tenir amb Soberanas-, i la demostració és el glossari de les *Rondalles*.

"Són amb prou feines quatre pàgines inútils, amb errors de mètode i incoherències. Hi ha una falta de criteri lexicogràfic, amb transcripció de formes de diferent categoria, definicions errònies i la inclusió de paraules i accepcions registrades al Fabra, quan la nota diu que hi figuren únicament les que no apareixen als diccionaris normatius".

"Em dol, senyora -diu Garolera al final de la carta dirigida a Montserrat Carulla- haver-li hagut d'exposar tants aspectes negatius relacionats amb la publicació dels meus volums verdaguerians. (...) Actuacions com aquesta no afavoreixen, de cap manera, el bon nom de l'editorial, ni garanteixen l'honestat científica de les col·leccions que publica".

Lluís Bonada